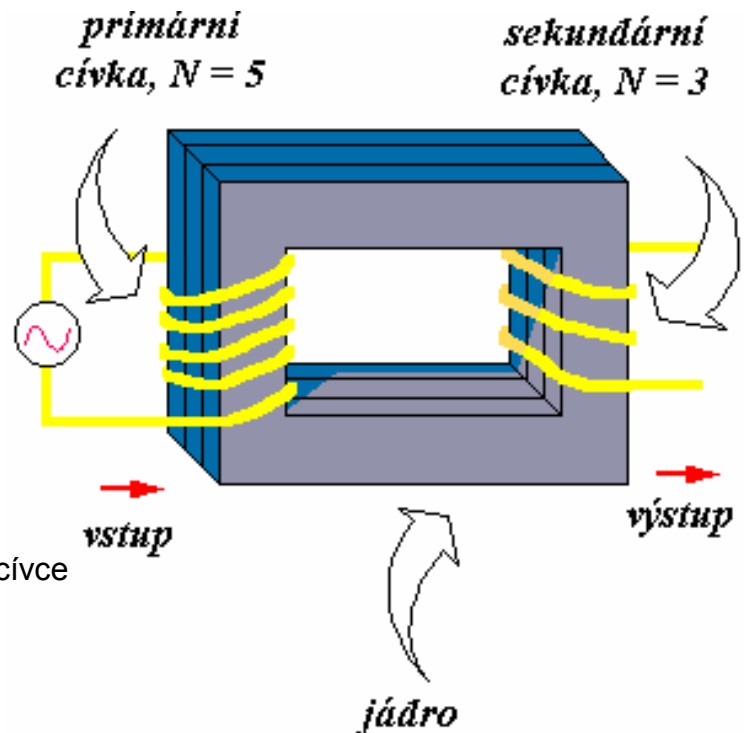

2.3. TRANSFORMÁTORY

Spotřebiče, které doma používáme, jsou určeny pro různá napětí. Např. elektrický zvonek potřebuje napětí 8 V. V síti je ale napětí 230 V. Jak snížit toto napětí, aby vyhovovalo zvonku? Či jiným spotřebičům? K tomu použijeme **transformátor – zařízení skládající se ze dvou cívek, které umožňuje měnit napětí.**

U_1 ... vstupní napětí
 U_2 ... výstupní napětí
 N_1 ... počet závitů v první (primární) cívce
 N_2 ... počet závitů ve druhé (sekundární) cívce

Transformátory využívají jev elektromagnetické indukce:

Střídavý proud procházející primární cívkou vytváří v jádře transformátoru měnící se magnetické pole. Tím se v sekundární cívce indukuje střídavé napětí se stejnou frekvencí jako mělo napětí původní. Velikost napětí ale souvisí s počty závitů v jednotlivých cívkách.

$$p = \frac{U_2}{U_1} = \frac{N_2}{N_1}$$

p ... transformační poměr ... podíl počtu závitů v jednotlivých cívkách

$p > 1$ ... je i $U_2 > U_1$ ... nastane to tehdy, je-li $N_2 > N_1$ ... jde o transformaci nahoru

$p < 1$ ... je i $U_2 < U_1$ ... nastane to tehdy, je-li $N_2 < N_1$ ... jde o transformaci dolů

$p = 1$ ... je i $U_2 = U_1$ ... nastane to tehdy, je-li $N_2 = N_1$ ... nejde o transformaci

CVIČENÍ:

UČEBNICE: STR. 44-45 /cv. 5, 6, 7, 9